MIHAI NEGULESCU
PUTEREA ACESTUI PĂMÎNT
EDITURA MILITARĂ. BUCUREŞTI. 1986
\0-~ A
^
308547
308547
V
rr
)*J3ETEANĂ

K

Redactor : ELENA MARINESCU
Gralica : FL. CREANGA
Tehnoredactor : GH. CUCOŞ
Bun *de tipar 25.12.19S5. Apărut 1986. Coli de tipar* fîi/$_a$ *B 10385.*
Tiparul executat sub comanda
**\ nr. 646 la
Întreprinderea Poligrafică
.„13 Decembrie 1918",
str. Grigore Alexandrescu nr. 85-97
""'cwwvi*' Bucureşti, /
Republica Socialistă România
O *tinereţe fără de egal*

CTITOR
Un ram
mi-a spus
că vine ca un cînt
ce s-a născut din dorurile ţării în anul de statornic legămînt — vis al unirii şi neatîrnării.
Şi rîul
mi-a şoptit cu limpezimi
că poartă ţării dragoste curată din graiul neumbritelor vechimi a dăltui columnă nestemată.
Lumina lanurilor
mi-a adus însemn
că are-n suflet rodnicie şi-n veghea lui — poporul mai presus şi-n faptă doar a ţării măreţie.
Ne-nvinşi Carpaţii,
scuturi de senin,
rostesc planetei cum pe plaiuri dace El, ctitor românescului destin, întemeiază glorie şi pace.
Puterea de-a trăi ni-i dată-n seamă dar legea naşterii e sfînt izvor ; prin ea avem iubire, soartă, dor — noi, fiii de-o lumină şi de-o mamă.
In drumurile cîte ne-a deschis întîia zare lîngă prag sau poartă e ancorată neodihna ei de soartă, e ancorată setea ei de vis.
Cu anii, casele dintîi rodesc atîta dor, atîta-nstrăinare ; în jurul lor e pace şi e

soare chiar dacă fiii prea arar sosesc.

Din locurile unde ne-am născut vin seve ne-ntrerupt în trunchi de ţară ; chiar cei căzuţi, chiar cei care plecară rodesc în trunchiul ţării nevăzut.

9

Puterea de-a trăi, mai greu, mai bine, ne este dată-n seama tuturor ; puterea însă ce ne naşte-n dor e-a ţării, şi e lege din vechime.

Te bucuri mai devreme, mai tirziu e fapta-ţi mărturie şi oglindă. Dar soarta ce nicicind n-o să te mintă şi nu o poţi minţi e că-i eşti fiu !

Puternic doar ca fiu al ei rămîi.

EFIGIE ÎN IANUARIE

Omul veghind. Puls neîntrerupt contopit

cu ţara, dimensiune umană a timpului nostru trăit

temerar. Tîmplă de om. Arcul de timp din care emană puterea de a fi noi înşine în clarul de inimă.

Clar timp dăruit, cu speranţă, cu neodihnire ; fiii ţării purtînd fiecare o lumină de steag au venit din istorie, au trecut în istorie şi i-au încredinţat gîndul lor, visul lor cel

mai drag.

Pe acest cuprins luminat de milenii cu dor, pe acest cuprins înfrăţit cu seminţele

şi adevărul, am devenit noi înşine şi prin el am ştiut puterea de a naşte un timp nou, puterea de a fi noi înşine adevărul.

Omut veghind. Puls neîntrerupt contopit ^ eu timPut crescind Sn noi b^na pnn noi,^

află Sn gîndui ta **drept femeia,**

puterea de crez, puterea u identitate a luptei **în** spa n t^P venind de departe, departe străbate cugetul luminos al acestui popor.

PÎINE ŞI STEMĂ

Ideal veşnicit în munţi, ideal desenat pe amfore, ideal al rîurilor, adunîndu-ne într-o mare suflare, ţară în imn.

Ideal de lamiri şi stînci, de rîuri cuvîntătoare prin care pîine şi stemă şi dragoste arată lumii puterea acestui pămînt.

CINSTIRE

Priveşte-te în ochii noştri, ţară... Din vechi izvoare, limpezimi ne dai, sub arcul frunţii tale — zarea clară şi rodnicia dorului de plai.

Cinstire dar acestor braţe zvelte de făurar stăpîn pe vatra sa, acestor mîini asprite de unelte al căror adevăr e dragostea !

Ginstire dar acestor ochi de mamă ce către fii se-apleacă luminînd ! Gînd naşte ea, acest pămînt de seamă e timp ce naşte, nu mai e pămînt.

Iubire celui aplecat pe brazdă, şi celui ce-nfloreşte minereu — şi oaspetelui ce îţi vine-n casă şi neodihnei din cuvîntul meu...

Părinţi şi meşteri ai acestui neam ei sînt cu toţii stîlpi ai vieţii mele ; cu tîmpla reazemă cununi de stele -cariatidele acestor ani.

Destin înalt şi vatră suverană întîiul vieţii noastre legămînt. A dragostei fără amurg coloană prin viaţa fiecărui om urcînd...

DESTIN ROTUND

Un om al ţării, ctitor de senin înalţă patriei — deplină ora ce-a înflorit lumina tuturora Carpaţilor într-un inel sublim.

Om. lîngă om, în cercul fără moarte al plaiurilor cîte treaptă stau acelor care

altă soartă n-au decît un dor, un grai, o libertate.

Om lîngă om, lumină şi frăţie,
efigie spre univers lansînd.
Inel de munţi în clar de puls rotund —
unită şi eternă România.

GÎNDIND BALADE

Gîndind balade, ţara-n vremi urmează cutezătorul dor de piscuri noi. Din fiece izvor se-nalţă-o rază către un Om şi-o ţară de eroi.

Din dragoste şi adevăr rodeşte a unităţii sevă de monom. Istorie menim, pe româneşte, o mai frumoasă soartă pentru om.

în Tricolor lumină de columne înalţă zori spre anii 2000. Uniţi cu vatra, larg deschişi spre lume ne împlinim prin muncă, prin copii.

Un Om, un fiu al unei mari istorii — e arhitectul ce ne-a dat, luptînd, puterea de a fi învingătorii — şi-a înflori cu pacea, pe pămînt.

Rodind, cu adevărul te asameni
tu, patrie — iubire din părinţi;
spre mari întemeieri, Om pentru oameni
ne e luceafăr viselor fierbinţi.

INSCRIPŢIE

O cifră roşie pe zarea dimineţii
şi tu oprindu-te sub pomi. Simţind
sub gleznă, cum vibrează rădăcinile.
Şi un răspuns al vîntului, cu vocea
tovarăşilor tăi, care plecînd
lăsară-n aer pumnul strîns, în tainica
memorie a inimii, a frunzelor, a înserării.
Un semn, o nevăzută rădăcină.
Un ritm contemporan, prin care umblă,
îngemănate, rîurile ţării,
un puls cu care şesurile în amiază
îndeamnă spre mai ample încolţiri
sămînţa anotimpului ce se încheie.
O lume răsărind în calea soarelui
pe umeri de bărbaţi
care şi-au zis de-atuncea comunişti,
recunoscîndu-se după puterea braţelor —
făptura patriei întemeind în viitor.

Tu, ţara mea, dintr-o umană rădăcină
răsări lăsîndu-ţi vîrsta oamenilor, ascultind
vibraţia continuă a sevelor
în soarele lui iulie întinerind.
Şi treci aşa, din anotimp în anotimp ;
al IX-lea, de la trezirea lumii.
iulie 1965

CEAS PLIN

Spre largul ţării mi-am rotit chemarea... Şi-n primele secunde care vin, unind

semnalele cu depărtarea, auzul meu cuprinde prda puţin, privirea prea aproape îmi răzbate, mi-s paşii mici — pămîntul a crescut — şi parcă n-am să pot s-adun, curate, întregi, aceste clipe de-nceput...

Deschid avid spre ţară ochiul minţii : mă regăsesc în totul — şi mă-mpart cu freamătul continuu al fiinţei, ce n-aş putea de ţară să-1 despart.

...Şi tot mai clar auzul meu distinge şi tot mai mult privirile-mi cuprind, cînd schela zveltă umărul mi-atinge şi-mi sună Argeşul, sub tălpi, argint.

Mă simt strigat, pe nume, de cuptoare — ca de vulcani din care, răscolit, torentul unei stele orbitoare în mîini de om se lasă domolit... Tot mai vibrant, în ritmice cuprinderi mă simt învăluit, şi simt mereu rotaţii, pulsuri, şuiere, aprinderi întipărindu-se în pieptul meu.

Şi-acuma, iată, parcă-s pretutindeni şi în întreceri însumi m-aş afla — nu-ntărîtînd un mitic roib sub pinteni, ci modelînd minuni cu mîna mea I Aici, la ring, la forjă, la cuptoare, alături de mineri, sau de cocsari, văd drumul către ţara viitoare...

Şi simt, sub el, un pod de braţe tari.

POEM

O. tinereţe fără de egal
trăieşte în partid şi luminează, .
adine uman, urcuşul an de an
al patriei. Catarge în amiază
se-nalţă demn, simţind cuvîntul lui.
De el ascultă lanuri de mătase
şi nu-i copil de şcoală, tînăr nu-i
să nu-şi rîvnească, zare luminoasă,
asemenea, o viaţă de elan
partidului şi ţării dăruită,
cu verb incandescent înscrisă-n ani,
în demnitate şi-adevăr trăită.
Un crez, o viaţă tînără mereu,
tezaur al partidului, al ţării
imn răsfrînt în versul meu,
şi rampă de lansare a visării.
O tinereţe de izvor,
o tinereţe fără de egal
trăieşte în destinele cetăţii ;
spre comunism, sub faldul tricolor,
cresc noi eroi, partid al demnităţii.

TEZAUR DESCHIS

Faţă în faţă cu mine, faţă în faţă cu ţara, simt cuvîntul meu, sufletul meu, conştiinţa mea. Pe aripi de păsări dăinuie vara fierbinte.

Limpede stea arde în stema patriei mele, puternice inimi azurul pe-nalte contracţii îl ţin; faţă în faţă cu viitorul — lunecă pe drapele ritmul solar căruia, iată, îi aparţin cu tot ce am mai ardent în această fiinţă, cu tot ce, mai frumos ca oricînd, e destinul meu. Izvor nesfîrşit prevestind biruinţă peste tot ce-i zăbavă, peste tot ce e greu — urcă-n vremuri voinţa poporului meu.

PÂMÎNTUL MEU FRUMOS

Pămînt în gene ; spic de grîu în os ; legat prin viţă netăgăduită, îţi aparţin, pămîntul meu frumos, din primul gînd, la ultima clipită.

Poet atît cît ai pe arbor ram, oştean atît cît rîul are soartă — îţi aparţin din

naştere de neam, pentru amiază trupu-mi fie-ţi treaptă

Pămînt răscolitor, rămas în sînge, în auz, în aşteptare, neclătinate zodii, simt sub paşi nădejdea ta şi drumurile tale.

Din tată-n fiu, aceluiaşi pămînt ni-s dăruite vise, bărbăţie. Cu dor de ape, cu străbun frămînt catarge nalte urcă, România !

De-ţi spun pămînt matern, la rîndul tău îmi spui copil din mamă fără seamăn ; Pămînt în ierbi, pămînt în vis,

pămînt mereu — statornic sîn ocrotitor de vînt şi teamă.

De-ţi spun chiar drumul meu,

ai să-mi răspunzi că-n mine dai din drumurile tale. Sînt cugetul spre culmi şi mi-eşti răspuns — pămînt nerisipit, supremă cale.

Biografia unui imn

POARTĂ DE PE MARA

Drumul prin toamnă cine încearcă să-mi fure ?
Timpul nicicînd n-a-nflorit mai intens
ca în trunchii de lemn prăbuşiţi sub secure,
trăgînd între ramuri un univers
de zboruri, de frunze, de stele uitate-n
pădure. Paşii prin toamnă cine mi-i fură intens ?
Bat ramuri pierdute în aerul clar,
muguri lunatici cîntă pe lemnul în floare
şi e surdă vibrare, e neuitare
în rîuri, cînd nervii ucişi pe stîlpii
de poartă transpar.

O veşnică trecere a sevei prin munţi scapără umbra-ncropită cu soare, pe mişcătoarele frunzelor punţi, limpede, tînără, prevestitoare.

Veac al Gutîilor, smuls din pietrişul tăcut, din codrii brumaţi cu serile-n gene, cînd poate o dragoste a început, cînd lămpaşele bat depărtat ca-ntr-un scut un semn al înfrunzirilor subpămîntene... Lemn de pe Mara, pădurilor smuls cu mîna de aur a lunii în seară, de fetele nopţii sub draniţi ascuns, lemn aprins ca de-un gînd omenesc, dăruit pămîntului să îi ţină de vară.

Lemn de pe Mara, sub tine pornesc
drumurile dintre mine şi lume,
cînd umbrele bisericilor se-ncropesc
în aerul limpede, fără nume,
cînd, sub pleoape ducînd un amar din părinţi,
ţărm de septembrie aflu în bură ;
cadru cu stele crestat, cu dorinţi,
unde inima află lumină şi vorba căldură.
\
Plec în vremuri mereu dintre stîlpi încrustaţi,
gînduri de lemn, semne întoarcerii mele ;
fraţii lor dorm pe munţi, legănaţi,
Mara îi clatină sub praguri de stele.
Plec în lume statornic ducînd,
nevăzut răsucită în trup, în cuvinte,
poarta aceasta cu dărnicie de gînd,
poartă ce lumea n-o minte.
Tînăr o clipă, o clipă cărunt,

vă aparţin fără alte unelte şi arme
decît o arcadă sub care pătrund,
sub care nici moartea nu poate să-mi farme
umerii mari, frunzarele zilei ducînd.

Cu munţii în dreapta şi-n stingă — portal luptînd cu-nserarea sau cu stihia, niciodată asemenea mie nu m-am simţit ca acum, cînd făptura îmi pare plantată în cadrul de gorun înflorit, trimisă-n vecii ca pe o stea călătoare.

Poartă-ncrustată cu gînd şi durere, geamătul stins ţi se-ntoarnă prin văi de înrămuresc inimile în tăcere cu viaţa-ntreruptă în mugurii tăi.

Poartă de lemn, semn al trecerii mele.

RĂDĂCINI

Noi, brazda mută. Noi, ulciorul plin noi, sufletul, în secolii-cascadă. Pădure vie, neîngenuncheată port scoarţa ta pe trup. îţi aparţin.

Goruni bătrîni, ori brazi de căpriori arini migrînd prin aur de septembre... Port noduri de copac peste vertebre, la glezne duc aleanuri de izvor...

Pădure vie între nori şi colb, pădure încolţind pe calendare. Pupile verzi deschise-n neuitare de-acest pămînt de tîmple, stele sorb.

Noi, rama codrului fără amurg, strivind calvar sub cercuri anuale. Poem sublim al rădăcinii tale — adîncă-n oameni, tară-demiurg.

DIN PRAGURI DE MILENII

Sub ceru-nalt, la Dunărea de Jos eu, fiu dintîi în zorii fără seamăn, celor ce vin trimit adine prinos... Du-i către glorii, dulce ţară, mamă ! ,

E lanul tînăr şi curat aici
în zările cîmpiei dunărene.
Şi scutul creşte-n braţe de voinici
să ocrotească datini pămîntene.

Cîndva, prin secoli, de veţi fi-ntrebaţi pe unde vă sînt vatra şi părinţii voi simplu arătaţi către Garpaţi — şi să ne-aveţi pe noi în zarea minţii.

Gîndva prin veacuri acest lut bătrîn va birui la cumpănă de soare. Nu-s năvăliri, nici clocot de furtuni pe daco-geţi să-i scoată din hotare.

E legea vieţii noastre mai presus de orice teamă, de orice tăgadă. Lîngă cenuşa noastră lacrimi nu-s, purtaţi în voi o soartă ne-ntinată.

Noi altă zestre nu vă vom lăsa decît viaţa de oşteni în luptă. Vegheaţi, urmaşi, lumina — patria vă fie dreaptă şi neîntreruptă.

Cîmpie, munte, deal, pădure, rîu sînt fraţii noştri de-o eternitate. Pe fruntea lor în grai de-azur şi grîu va scrie pururi suveranitate.

Ni-i greu pe umerii încenuşaţi pămîntul să îl ducem prin milenii — dar piatra lui e piatră de Carpaţi şi de Macini străvechi, şi nu ne temem.

Durerea nu sfîşie-al nostru trup, victoria e-a noastră dăinuire ; şi viaţa cîntă într-al ţării stup şi ora ţării bate nemurire

Hotarul ţării-n vremi înfrigurate de aici, din vatra Dunării de Jos noi vă menim — în sfîntă libertate — să îl purtaţi curat şi glorios.

Păstrînd, înavuţind tot ce străbunii tezaur v-au lăsat din primii zori, s-aveţi pe steag lumina-nţelepciunii tăria braţului cutezător.

Noi am rămas în praguri milenare, voi împliniţi destinul nostru-n veac pe drum de viaţă şi neatîrnare bătrînul Burebista vă e prag 1

Căzînd, noi am rămas la temelia prin vremi a preacuratului destin, de o fiinţă — România — cu soarele sub care dăinuim.

CERAMICA

Nu din seminţe huzurind pe vînturi ci din scîntei de spadă s-a născut pe veche-ngemănare de pămînturi, suflare de sămînţă şi de scut.

Tulpină fără de sfîrşit trasează din zi în cîntec şi din veac în veac amiaza care împăcat aşază romană lance lîngă scutul dac.

Om lîngă om, pădure înmiită, Ce aur greu tresare-n rădăcini. Prag euxin, nisipul de clepsidră ne e fără uitare, fără chin.

N-am dăinuit în sterpe crisalide, ci, stîlp de tîmple, pe al orei vad, am presărat cu nunţi şi oseminte un drum amar, un cer neîntinat.

Din Cucuteni la Tîrgu-Jiu trăieşte aceeaşi fibră de pămînt şi dor ; sorbim din vechi ceramici, româneşte, izvor etern de viaţă dătător.

Pe umerii ulcioarelor ascultă trăind acelaşi aer luminat. E aerul pe care Burebista si Decebal cîndva l-au respirat.

EROII

Ne mai aducem aminte. Mai zăbovim într-o prelungă îngînare cu amintirea. Am luptat. Nu am vrut să nemurim. Neuitarea ne amestecă însă cu aritmetica

şi citirea. Gopiii ne vin să crească în leagăn înmugurit, leagănul luptei, speranţei, neînsingurării. Din bărbaţi cîţi au fost, sufletul nesfîrşit izvorăşte neliniştea mării. A mării de oameni, adevărul, puterea înveşnicind în clipa de luptă, în veacul în care

străluminată imaginea noastră trece iradiind din amurg în copii, din luptă în bucurie curată...

PĂMÎNT AL NEODÎHNEI

Din tată-n fiu lumina fără seamăn căreia patrie i-am spus dintîi pâmînt şi vatră, drum de căpătîi cu zbuciumul mileniilor geamăn.

Pămînt spre noi cu faţa aplecat în noi pierzîndu-se ca-ntr-o oglindă şi-n noi îmbărbătîndu-se să-şi prindă vii rădăcini spre-al Terţei miez curat.

Pămînt de patrie şi de nesomn în veghea sîmburelui şi-a ideii — pămînt ce-şi culcă pe la stîne zeii şi ia în faţa lumii chip de om.

Din tată-n fiu, un luminos pămînt purificat în vis şi sentimente lansînd spre viitor priviri atente şi lingă aripi rădăcini născînd.

De peste amăgiri şi suferinţă, puterea mugurelui lăstărind în cei ce sînt de-aici, şi nu-şi dezmint o milenară sete din fiinţă.

Din tată-n fiu puterea de-a zidi zidirea de credinţă şi de praguri cu adevărul luminînd în faguri înseninîndu-şi viaţa în copii.

Cu magma şi azurul frate geamăn pămînt purtînd din tată-n fiu un dor, din stele în adîncul născător teşi fibra vieţii tale fără seamăn.

De pace ziditor semnalizînd speranţa ta, umană galaxie — cu ore de efort şi duioşie destin însemni cum altele nu sînt.

Pămînt de adevăr, pămînt frumos cu viu înscris de piatră milenară — căldură blîndă ce ne înfăşoară pînă-n cuvînt, pînă-n uitare, pîn' la os.

STRĂBUN

Printre efigii de bronz, ori piatră, palma-i întinsă, întna-ne vatra.

Stîlp peste veacuri, nedesluşit decît cu o taină de mîuut.

Suflet rotund, peste pleoapele sale griul dinţii se naşte din zale

cu tama tăiat pe

Chip pierdut într-un cer ca un scut pe sufletul eroului necunoscut.

BIOGRAFIA UNUI IMN

Sub presărate brazde cu ninsoare, mormînturi vechi duc sori în anotimp ; fără prohoduri, fără măşti şi nimb, merg pietre-n locul nostru la altare.

Părinţi mai vrednici ca un stup în mai
au ridicat lumină de zidire
şi au pierit stingheri în omenire
să se întoarcă doar hotar şi grai.

Vindecătoare trecere de stele ne ţine treaz izvorul din adînc şi luna poartă moaşte la oblînc, şi de cenuşă nimeni nu se teme.

Bat uşile în aer ameţit, brusc se deschid pleoape de ferestre . şi-n risipitul zbucium de palestre un sud de-arome ne-a înveşnicit.

Sînt presărate brazdele cu piatră vindecătoare trecere de stea, cu greaua jertfă ce ne-nţemeia în veşnicia care ne e dată.

încins pe pieptul unui dor sublim poemul, cu statornică statura, ne aminteşte-a Daciei făptură, trezind biografia unui imn.

PĂRINŢI

1. MIRCEA

„lo, Mircea Voievod" — parcă se-aude in firul ierbii raza unui gînd ; m-am contopit cu ale Mării unde şi la Rovine am rămas visînd.

Valahia mi-a dat în braţ tăiie cu Munţii Marea să o înfrăţesc; din nunta lor, din scut şi omenie, destinul unui neam să-1 făuresc.

Marea şi Muntele vă sînt părinţii, cîmpia fie leagăn peste mit. Luceafărul neumilinţei vă fie dascăl pururi necernit.

Vă poarte, trecere voievodală pe bolta-ntemeierii rămînînd, veghind peste restrişti şi oboseală de o fiinţă, tot ce-avem mai sfînt,

44

t- dragoste si Uber^ ^ IP stejarului bătnn sub bolţde stejar ăţişate
-MarL a£p i^rămin. •IZvoarele ^arp
2. ECOU DE LEOEWA
tu, Şt*n; a ,IEreVSrsa«,
"Ostenii drept Judeţ, {ăceau oşteiu
j,tre pomenire ttivomaduceP areViu...
cît stă ^aWf * cinstire Ci-ngădme sa dau dnd scnu.
şi-unui arcaş ae
. • ţn zare braţul, Catusă-nt^^
* duci oş^rde "
el a străpuns m ^^
ce mina morţn ţi
v,nr vicleană,
45
Visa un cîntec în furtună,
cînd săgetat căzu din şa...
Şi poate în cădere auzea,
pe scutul tău o lacrimă cum sună !

3. MIHAI VITEAZUL

Soldat sau prooroc ? Acelaşi încă infern al luptei şi acelaşi chin căruia fiii zorilor ca-ntr-o poruncă de suflet limpede le aparţin.

Părinte sau urmaş ? El însuşi semn al unei zodii de întemeiere se-ntoarce domn din ţărnă şi poem chemare a ne fi, şi-a fi putere.

Rămas pe tulnice de iasomie într-un destin de timp nescăzător el însuşi vertebrînd o Românie în gestul mut de braţ izbăvitor.

Ghezaş de-nVăţătură şi de veghi întru suflarea ta neîntreruptă în naştere tentorci dintru priveghi ţară din coastă şi din minte rupta.

Soldat cu basarab însemn pe scut, cădere de cenuşă neprimită, izvor într-un continuu început, vertebră de columnă infinită.

Lumină vie şi nescăzătoare spre fiii tăi, spre secole de fii — Mihai dormind pe cap de calendare, trei cărţi de plai cătînd spre veşnicii.

Soldat sau prooroc ? Acelaşi încă infern al luptei şi acelaşi chin căruia fiu şi ţară, o poruncă o împlinesc în izbăvit destin.

VEGHE DE LUCEAFĂR LA ALBA-IULIA

Tu, maică ţară, părintescul grai cînd ni l-ai dat, aşa, pe nesimţite, ne-ai dat în cuget din lumina ta şi din livezile-n april înveşnicite. Nu ne-am clintit, chiar dacă uragane şi vifore deasupra ne-au tunat. Veneam în strînse, agere coloane — om lingă om, Carpat lîngă Carpat. Mihai, viteaz luceafăr al Unirii, nemîngîiată jertfă-n tulburi ani te proslăvim cu florile-mplinirii şi îţi veghem al liniştii altar. Şi spunem gînd de slavă mumei tale, iar vetrei tale nesfîrşit mulţam, că ni te-au dat pe-a izbăvirii cale — lege dintîi în soarta unui neam.

DĂINUIRE

Puterea ca o sevă, ca o purificare trăind în ora rară destin fără uitare ;
puterea fără riduri de umblet şi cuvînt căreia-i dau lumină, căreia rob îi sînt.
Puterea ca osîndă. Puterea de citire în cei ce trec a unui ecou de dăinuire.

■ AVE

Ţară-cununǎ, cu spinii arzînd tîmplă dinţii, de peste cuvînt
Tîmplă de iarbă, ţară curată cu umerii fetelor descîntată.
Binecuvîntare de imn, aerul în care trăim.
Transilvania străbunilor mei — pe roata luminii, coastă de zei.
Hronic de lespezi, nesomn de bărbaţi din morţi mîntuit prin izvor de Carpaţi.
Transilvanie, cearcăn de eternitate al ochilor, al gurii însetate.
lai'ba ta, pămînt tras pe roată, Cum aş putea să o uit vreodată ?

EFIGIILE NEATÎRNARII

Drum de victorie şi sărbătoare, pămînt al libertăţii, luminat.
Grai,
patrie, hotar,
neatîrnare prin lupte fără şir ne-am apărat.

Independenţa ne-a chemat în luptă din primul ceas, bătrîne Decebal. Chiar de-am pierit sub scut, neîntreruptă ea izvora statornic ideal.

Traian ne-a dat durată în columnă ca un nesomn de-azur în veşnicii, De Mircea, viforoasa semilună ca de Carpaţii înşişi se izbi.

Un Pod Înalt peste amar şi teamă cu Ştefan am aflat neşovăind. "Un Pod Înalt, cu tîmpla lui de-o seamă către neatîrnare făurit.

Mihai Viteazul, într-un steag şi-o glie trei ţări surori sub sceptru adunînd, îţi ridica-n milenii, Românie, lumina adevărului rotund.

Pămînt de pîine şi de zări curate în visul libertăţii-nnobilat, cu Tudor şi pandurii în palate voinţa neamului a răsunat.

Cu fraţii Iancului într-o simţire Ardealul — aspru leagăn al răbdării — visa acelaşi ceas de izbăvire, independenţa şi unirea ţării.

Şi-a fost el, Cuza, ctitor în istorii oştirii dăruind întîiul steag — sublim să sencunune în victorii urcînd la Plevna un eroic prag.

PRIN PLOI, LA PLEVNA

La Plevna am fugit, prin ploi, de mînă cu trei copii frumoşi de vîrsta mea — cel ce eram atunci, cînd îmi vorbea întîi, din cărţi, istoria română.

Prin abur de icoane şi de oase reîlex tîrziu ruginilor de tun — din răsfirări de ierbi să mai adun tot ce-i uitat în inimi friguroase.

Ei nu mai ştiu, nu văd, n-au auzit pămîntul sîînt al Griviţei cum sună, cum macii suflet de culori adună din trupuri ce-au căzut dar n-au pierit.

Ei nu mai simt — o, ce uşor uitară cum trupuri de bărbaţi s-au secerat sub roata spaimei, sub vîrtej damnat

să le redea —

pe-al lor pămînt — o ţară !

53

Din plata sîngelui la porţi uitate ei poartă doar fărîme în auz şi nu-nţeleg de ce mi-s ochii uzi şi-am mîinile-ntre oase vechi legate.

Şi-abia de-şi amintesc dacă-au văzut; Şi chip de seamă îmi citesc pe-obrazul pe care barba lui Mihai Viteazul şi-a generalului Cerchez cresc mut.

Dar iată... Fulger scurt amintitor prin golul lor şi-a răsucit zigzagul. Cum mii şi mii, români, trecut-au pragul prin moarte către izbăvirea lor.

A fost aşa... Un vînt uşor, părere... Nu, nimeni n-a uitat. Nu va uita cum Dunărea de veacuri se izbea să nască dragoste şi înviere.

Nu, nimeni nu coboară din cenuşi uitare — lîngă cei ce sînt cenuşă. Te-ntîmpină în fiecare uşă statura limpede a celor duşi.

Şi treci cu ei spre buna lor vestire. Acei ce cad nu sînt uitaţi nicicând ; ei ţin pe umăr astrul calm şi sfînt cu care nume-avem în omenire.

O, Plevnă... Ploaia. Neodihna mea.

DKUMUL SPBE CASA

Drumulspreca?n-S^

Calcă pe umbre

şi trage cu sme zanie.

Drumul spre casă vine tiptil dud copilul adoarme sau nu doarme ,i uită de lupte, şr uta dar nu şi să fie copil...

IMN PENTRU UNIRE

Din trei columne ale României, unite într-un singur tricolor într-un trecut şi-un mare viitor, J prind viaţă imnurile bucuriei.

Trei plaiuri, trei stindarde de cetate pe veci unite-n cuget şi-n simţiri — ne sînt temeiul marii moşteniri de dragoste şi suveranitate.

Din Dunăre la poarta de pe Mara, din Apuseni la Pontul Euxin — unire fără moarte moştenim cum moştenim azurul, dorul, ţara.

Unirea ni-i luceafăr fără moarte din scut de Burebista izvorînd şi-nveşnicind al Daciei pămînt unit în glorie si libertate.

- "" Te" S^nUe-n ***

- -„t de cind ne ştim. . • o arest pămmt de cm Români, **P*f**g** farâ seamăn . ^arsoXim din grăise mama

^dordeVinescu desluşim.

• de cronică mironcostină, Cu scris de cror cu cîntec rmont!^ ^

de ChiPUr;,eŞ ăr **i** veşnic curg cum riunle tam s. .n Mîine.

în Dunărea eterna ,

Eroi ai patriei, *«£* **pontul Dacie, ^cut _ %**** » *£ ™*^ „ Romanŋ,e. ne.aţi dat un imn, un**

SS a Si suveranitate.

■fi

Şi a venit al vremii ceas înalt — o zi din veacuri aspre dezgheţată cînd visul

transilvan, pe scrum de roată, la Alba-Iulia, a triumfat...

Decembrie — eolumnă-n sărbătoare străvechi destin de ţară luminează cu drumul orelor către amiază — fără odihnă, fără frig, fără uitare.

UMĂR DIN NECUPRINS

E ţara miez nestins, e ţara pîinea cu care am crescut prin generaţii, iubire luminînd în adevărul ce înfrăţeşte Marea şi Carpaţii.

Hotar de calendare şi de legi,

izvor de idealuri şi de soare, e-ntemeierea vieţii noastre-ntregi iubire dreaptă şi nescăzătoare.

E ţara umărul din necuprins
pe care aţipim pentru o clipă
cînd truda ne încearcă braţu-nvins —
şi ne trezim cu veacul în aripă.

TRANSILVANIEI

Ce-avem cu toţii îngropat din veac
pe-ntinderea cetăţii transilvane,
că fiecare stîncă şi copac
sînt, pentru noi, făr de sfîrşit coloane ?

Li-i dat înscris de întemeietori, li-i dată patima înţelepciunii ; , de ce fruntea cernită-i deseori ? de ce nu-şi uită brazda şi străbunii ?

Străbunii mei, noian de prinţi şi robi, albesc sub iarba fără de uitare, nici vinul, nici aghiazma nu au stropi să stingă rana lor chinuitoare ?

Văleaturi de cătuşe şi de scrum
de roată şi de fluieră nebună
se naşte-n carnea pruncilor şi-acum —
memoria nu poate să apună.

De sub infern, sub al urgiei teasc curg lacrimile de baladă. La Ip, la Trăznea, lingă mame nasc mormintele, şi arborii — deodată.

Pe Criş de-ar curge aurul furat ar curge peste văi suflarea lunii. Dar oamenii ? Martirii ? Dor redat, ce-adînc azur ar îndoi gorunii...

La Blaj, copiii mîndri de părinţi ştiu ce părinţi de seamă ţara are cum din robie şi din umilinţi unirea ne e patima cea mare.

Pămînt şi iarbă, sub un herb suprem, lungi generaţii, fără-amurg coloane, avem cu toţii îngropaţi din vremi sub razele luminii transilvane...

MEMORIE NEUMBRITĂ

Ecrane vii sînt piepturile celor ce poartă scrisă cronica de preţ a demnei, luminatei noastre vieţi aşa cum România a trăit-o.

Ecrane vii sînt ochii neînchişi ai celor neînvinşi din amintire ; tablouri vii pe care trec zefire si trec oştenii noştri neînvinşi.

Ecrane vii sînt ochii de fîntînă ce-n stele linişti de hrisov citesc şi de soldaţii de atunci îşi amintesc, de zarea ce le flutură pe mînă.

E linişte pe asprul Bărăgan, Ardealul în lumină dăinuieşte — şi de soldaţi şi iarba-şi aminteşte, izvoarele îi caută cu-alean.

Soldaţi, soldaţi în nesfîrşite rînduri cu anii-rînduri peste lanuri trec, şi gîndurile noastre îi petrec în dragostea aceleiaşi cuprinderi.

Soldaţi — de la o mistrie, de la plug soldaţi români în patria română, ţin florile Careilor în mînă şi-n piepturi dorul de acasă duc.

Soldaţi trecînd pe drum de nesfîrşire,
soldaţi ai unui ţel izbăvitor —
au cerul ţării în privirea lor
pe tîmplă au însemn de nemurire.

Cresc mări de lanuri lîngă cimitire, ostaşi prin aer parcă mai revin şi-n mînă cartea neamului o ţin, vestonul lor e carte de citire.

Soldaţi de rînd, cu ţara în simţire adolescenţi pe drumuri vechi trecînd şi-n inimi dor de viitor ducînd şi pe veston atîta nesfîrşire...

' i

• ■*••■;.

VEGHE

i

64

De sub drapel, de sub azur de ţară, oştenii ţării dragostea-şi rostesc ; popor viteaz şi ţară milenară, eroi au fost —• eroi sub falduri cresc.

Sub tîmple de Carpaţi nemuritoare noi gloria de veacuri o cinstim. Poporul, pe viteazul drum de soare, ne-nvaţă veghea visului sublim.

Ca scut al demnităţii şi al gliei ne creşte patria, cutezători — ni-s lege libertatea României, onoarea veşnică din tricolor.

Ni-i braţul tînăr ; caldă e lumina ce ocroteşte anii noştri plini — ne luminează dorul, cu deplina mîndrie că pe drum viteaz păşim !

Sîntem o generaţie frumoasă,
oşteni născuţi în anii glorioşi
cînd ţara-glie, ţara-cîntec, ţara-casă,
sînt mîndre cum n-au fost din moşi-strămoşi.

Ni-i oastea şcoală, prag de decolare, din ani de glorii, glorii noi sorbim ca bravi apărători ne împlinim — oşteni viteji ai anilor de soare.

Aici, pe vatra unde zi şi noapte prind viaţă noi comori, cu legămînt avem în noi acest frumos pămînt — ni-s tîmplele de pace luminate.

Cuvîntul Comandantului Suprem ne-nvaţă cutezanţa, bărbăţia scut neînfrînt să fim — şi România cu-ntreaga-ne fiinţă o veghem.

Suprema jertfă de va fi să dăm noi pavăză vom fi neatîrnării. Carpaţi şi oameni, nemurirea ţării vom şti în veci s-o apărăm. Jurăm !

CTITOR LA DONARIS

Am spus Carpaţi, am înţeles conturul înaltei inimi binecuvîntate ce înfrăţi milenii cu azurul unui pămînt de vis şi demnitate,

Rapsodici munţi, catarge de baladă vibrează îndelung simţind prin veac un tînăr soare cum din val tresaltă s-aline tîmpla unui rege dac...

Răsare astru nou din fluviul mare printre columne strămoşeşti vibrînd de mit, de naştere, de neuitare — răsare soare nou pe val cărunt.

Şi apele învolbură amiaza şi brazii-n val arată chip de om ; şi omul însuşi soarelui stă rază fără odihnă, fără uitare, fără somn.

Noi înşine, ai dragostei supreme ; auguste flăcări, constelaţii vn, la poarta apelor noian de vreme să poarte fapta ce ne ctitori;

Noi înşine, făptură nouă, stea umană, noi înşine zidire de lumini prin care arcul Dunării emana înalte, comuniste limpezimi!

Am spus Carpaţi - am înţeles cununa spre care floarea apelor, solar, va scrie de aici, pe totdeauna,

neodihnit destin de făurari.

Renăscătoare, limpede visare -întemeind pe-al Dunării colan, cu gest uman, nepieritoare zare, destin de fluviu în destin de neam.

GORUNII

Suind din miazăzi, din miazănoapte pe tîmple de bouri ureînd ; peste Şiret şi Criş desferecate spinări de soare ; peste veac,

pămînt de naştere şi cutezanţă ; demnă tîmplă pe care zbor neatîrnării am

jurat : pămînt pe care viaţa ni se-mplîntă pe un ecou de arbori ; luminat, pînă-n adînc de munte, pe comoară de sfinte moaşte creste noi punînd s-arate lumii naştere de ţară şi dăinuire-a tot ce-avem mai sfînt.

Goruni — oşteni, izbîndă în restrişte sfînt leagăn al izvorului de neam ; doar cînd genunchii voştri-or să se mişte ne-om povîrni şi noi de-aici ;

cînd ram de codru secular alungă brume, cînd harfă de izvoare rupe sloi trăim, cu voi în trup, un sfînt renume ; născuţi prin crezul unei vîrste noi acestor codri le-am jurat credinţă dintru-nceput.

68

Acestor munţi le-am pus sub coame rădăcini de biruinţă ; cu ei în suflet reazem, lumii-am spus destinul nostru demn, suprema vrere, a oştilor străbunilor Carpaţi, a căror limpezime şi tăcere prin naştere-o purtăm în noi. Bărbaţi cu armă dreaptă, reazem privegherii, neîmpăcată trecere prin ani; Carpaţi dinţii — columne-ale puterii unind aici un sînge de Traian şi Decebal.

Un sînge fără pată, din tată-n fiu mai demn străluminînd, trezit în ampla inimă de piatră a munţilor dintîi, ca-n leagăn sfînt.

Pulsează munţii-n slavă visul rodnic ; în orice stei, o inimă şi-un scut ţin demn luminii un pămînt statornic ; Oşteni bătrîni, goruni, ce glas ştiut, frumoşi şi mari, în inimile noastre, vă ţine vii, în veacul solidar ? Supremă strajă păsării măiastre,

vă sar din rădăcini strămoşii de baladă şi imn de glorii bate-n trecători, cu semn de regăsire luminată, cu semn de naştere şi sărbători.

Vă fie demnă trecerea prin lume, voi înşivă apărători supremi ai dreptului de a avea un nume, de-a fi stăpîn în vatra ta,

în vremi de-a lumina, oşteni întotdeauna ; şi-a străjui neclătinat, în veac, acolo, lîngă şoimi de-azur, cununa a tot ce ni-i, pe-acest pămînt, mai drag.

însemn al dăinuirii noastre

ÎNSEMN AL DĂINUIRII NOASTRE

Pămînt, lumină netăgăduite din fiecare mugur izvormd , pămînt de naştere, pămmt urmînd în veac sublima ta orbita ,

Cu arc de munte, cu sage^nd

aşezi pe cer columna *****^ pămînt, mereu, tăcere imp etnta aici, sub părintescul legamint,

.

Milenii ai în aripi ; visătoare cîmpia ta mirifică nâsand
în grîu, revarsă adevăr si soare ,

Pe cînd noi, veşnicind sub Garul Mare sub drumuri rădăcini stăvechi avînd muşcăm lumina ta ocrotitoare...

73

ÎNCHINARE

Cad peste poduri seminţe de brad.
Podul se crede lăstară.
Ge maică ne leagănă pe înserat
neîmpăcarea ce ne măsoară ?
E o femeie în zorile de cătun,
e o femeie în strugur ;
că totul are-nceput — e numai gîndul ei bun,
fiindcă e ea, pot să cînt, să mă bucur.
E o femeie sub coastă de muri,
femeie trudeşte în stupi, o femeie
e trecerea pe care o-nduri
de lapoviţă şi de curcubee...
Femeie ni-i casa la margini de lumi,
coastele ei ne sînt drumuri, altare
ţin vie lumina, pe care i-o-mbrumi
în neîncredere, în nepăsare.
Femei de lumină trimite septembrie-n geam,
femeie se visează noaptea brună.
E o femeie în zorile unui neam.
Pădurea-i femeie nebună.
Trec peste poduri seminţe de brad
femei vegetale —
ard satele în lacrimile de soldat
miniaturi de vestale ;

74

e o femeie în privirile de erou,
femeie în viaţa ce cade
sub fulger, şi în ploaie urcă din nou
liniştea şi nelinişţea să ni le prade.
E o femeie pierdută mai an
din braţe domneşti într-o patimă
a spiţei ei demne şi tari. Bădica Traian
o cată prin munţi, o strigă prin datină.,
E o femeie în zorile unui cătun,
femeie în sfînta nălţare de ţară.
Fără ea pămîntul e surd, căpcăun.
Fără ea pietrele fierb, holdele zbiară.
E o femeie, o pace, o rodnică stea
pierdută în noi, sieşi icoană,
că ţării-i e dat lîngă umeri să-i stea
unită în tragica vremii prigoană.

E o femeie în dragostea ce ni se dă
din părinţi, să o dăm mai departe
drepţilor noştri fii. O femeie lîngă tîmplă
cînd cădem, să ne smulgă din moarte.

ARGEŞ, ARIPĂ DE SOARE

Argeş, ore cristaline, ?rc de-azur pe ctitorii. Spre mileniul ce vine soare-n inimi de copii.

Arc de ape înstelate cu săgeţi ce-alungă ceti. Argeş inimă ce bate în străbunele peceţi.

Plai purtînd din mari istorii descălecătorii paşi... Fiii tăi — nemuritorii — vin din culmi de Făgăraşi ?

Glasul stelelor îngînă apa clară de izvor : Scut de glorie română e pridvorul munţilor...

Argeş, prag suind în lume ca livezile în rod —
Argeş — tîmplă în renume
de zidar si voievod.

Arges __ muntele, cîmpia Brîul tău îi prinde miri. Să străbată România ora marilor vestiri.

Prag de casă visătoare, miez de pîine şi de nuci;, Argeş — stea cuvîntătoare-n harul limbii noastre dulci.

Ce înaltă dimineaţă porţi în val, cu legămînt ? Argeş, dragoste şi viaţă patria îmbrăţişînd...

'

NOPŢILE ALBE ALE ORAŞULUI

E ceasul cînd spre parcuri adormite
îndrăgostiţii cei din urmă vin,
cînd şi odihna îşi trimite
pe gene vălul de răcoare, lin ;
cînd omului i s-a atins de piept
tîmpla de aur a femeii •; seara
cînd, între stanţe zăbovind, aştept
o fată mlădioasă ca secara...
Doar, flux continuu, în uzina mare
e freamăt încă, încă e vibrare ;
pornesc în schimb de noapte oameni tinei'i
şi-a stelelor cunună, pentru ei,
la uşa halei cenuşii, în tei,
alt timbru poartă-n graiul de lumină,..

în noaptea calmă ce a nins uşoară din tainiţele cerului deschis, tot ce iubirea va-nălţa în vis ei vor crea aievea, pentru ţară ;

şi mîine, printre ceasurile albe, cu braţe moi, în cale le-o ieşi, purtînd de fluturi şi de frunze salbe, o flacără, sau poate trup va fi...

Şi parcă simt acel minut fierbinte cînd, prin răcoarea cetii matinale, le vor ieşi

iubitele în cale fără tristeţe, fără cuvinte ; minutul cînd la piept le-or năvăli — torent al nopţii lungi,

al nopţii lungi — şi arbori întomnaţi vor tresări... şi totul iar se va-mpăca, atunci.

II

în flautele nopţii a sunat
că sînt aproape zorile... Spre ele
se-ndreaptă sufletul
netulburat,
cum iarba creşte fragedă spre stele.

Şi nu e vis, nu-i numai aşteptare cu zorile o dată vor veni severele-mplinirii bucurii, popas la cap de noapte creatoare...

79

■Wd albă vine de departe, ^ ea începutului de zi;
noate revărsatul zilei arde, sau poate lor izvoare,
ca.n ^da fermeca ătoare,
^lntre foX^e cazangii---de tineri oţelan, ue
Şi d- ^*nl* l0r oraşul mare
primi_va unda zorilor de zi
.*
In noaptea clară, ce-a trecut uşoară
spre craterele cerului deschis,
tot ce iubirea a zidit în vis
ei au creat aievea, pentru ţară...
De-aceea, cînd oraşul află-n pace
odihna adăstată, cînd prin văi
tăcerea miezul dulce şi-1 desface,
cînd lunca doarme somn bogat, în clăi;
cînd omului i s-a lipit de piept
tîmpla de aur a femeii; noaptea
cînd luna poartă stelele la piept,
pe bulevarde picotind sub tei,
în revărsatul zilei, ce-1 aştept,
mă-ndrept cu dragoste spre fraţii mei
din halele în care scînteiază
al vremii noastre tinere însemn —
să îmi aprind a zilei mele rază
din astrul lor incandescent şi demn !

DRUM ÎN BĂRĂGAN

Fără odinnă taie nămeţii, *ISe* albastra a tinereţn I
iată, venii
„ **inima ca** » **carmana**
sania taie Bărăganul ^, gemei tuşind-.
ostăncuţătreceprmaei,

Ce ne-om iubi, ce-om dănţui pe fiece grind, pe fiece ogaş 1 Aspră vîntoasă, noi ne-om iubi — pentru tine venii din oraş ; pentru tine, pentru sinii tăi de omăt, ce-n aer rece se zbat, pentru casele ca nişte dulăi cu botul în omăt îngropat, cetindu-mi urmele neîncetat.

...De peste grinduri şi vîlcele
în pătimaşă zbatere, stihia

a ridicat pe cer pospai de stele.
Şi-o voce curată străbate cîmpia :
„Omule, aspră e dragostea mea ;
întoarce-te, omule, fugi de ea..."
Vorbelor, cine vă toarce ?
Casa,
vîntul,
sau pămîntul ?
Vîntule, pămîntule, vorba în zadar
sania
albastră
nu se întoarce 1

Uhu... 9
£ţ,Î suflarea ca^aburind,
bolgW!"T„trpaliVm,i,
si paşii tai, lmga P .
sa lase salbe ****u... pe suba de nea a batiine
„ cineva deschide acum Deparle,-n oraş, «neva o {er
spre şesul aţipit sub Luceafăr •eastrâ.
privirea ei caută...
în seara albastra
nu bate nimeni la uşa .
nu vine ™™*f*^*vec*^*l* cling-cling-
c^iX:---mi"nving-

Hei, vîntoasă,
fată drăgăstoasa
Braţele tale apinsem
blocul, Pieptul, UH-
pe frunte *VeJ^* îrnî lasă...
suflarea ta roşie P
vîntoasă,
vîntoasă,
fată drăgăstoasa.
82

Uhu...
unde eşti tu ?
să-ţi văd suflarea caldă aburind,
bulgări în mină să iei —
şi paşii tăi, lingă paşii mei,
să lase salbe argintii
pe şuba de nea a bătrînei cîmpii...
Departe,-n oraş, cineva deschide acum

o fereastră, spre şesul aţipit sub Luceafăr privirea ei caută... în seara albastră nu bate nimeni la uşă : nu vine nimeni.

Sania-şi sună străvechiul cling-cling.. Cu albul zăpezii mîhnirea mi-nving.

1

Hei,
vîntoasă,
fată drăgăstoasă !
Braţele tale aprinse-mi încing
mijlocul, pieptul, cu jar ;
pe frunte, pe buzele tari,
suflarea ta roşie pecete îmi lasă...
vîntoasă,
vîntoasă,
fată drăgăstoasă.

82

Ce ne-om iubi, ce-om dănţui pe fiece grind, pe fiece ogaş ! Aspră vîntoasă, noi ne-om iubi — pentru tine venii din oraş ; pentru tine, pentru sînii tăi de omăt, ce- n aer rece se zbat, pentru casele ca nişte dulăi cu botul în omăt îngropat, cetindu-mi urmele neîncetat.

...De peste grinduri şi vîlcele
în pătimaşă zbatere, stihia
a ridicat pe cer pospai de stele.
Şi-o voce curată străbate cîmpia :
„Omule, aspră e dragostea mea ;
întoarce-te, omule, fugi de ea..."
Vorbelor, cine vă toarce ?
Casa,
vîntul,
sau pămîntul ?
Vîntule, pămîntule, vorba în zadar
sania
albastră
nu se întoarce !

CONFLUENŢE I

Cîteodată, măsurîndu-mi cuvintele
intuind lumina aceea ciudată,
ce le-ar învia şi le-ar dezlănţui pe cabluri
ca pe o putere electrică,
îmi vine în minte aceeaşi imagine
a întîiului tractor braşovean,
a uriaşei broaşte ţestoase de fier,
a organismului sonor şi greoi
ridicat ca un şoim pe aclamaţiile oraşului.
Dacă poemul acesta, scris pe nerăsuflate,
l-aş compara odată cu pulsul acelui tractor
şi încă tot mi s-ar părea stîngaci,
neşlefuit şi agurid, ca livada în iunie.
De n-ar flutura pe acolo, departe, în fotografia
memoriei, aripile lui largi, bătute de noi pe nicovală, dacă n-ar fi eroica lui neşlefuire, de n-aş revedea pieptul lăcătuşului şi al

forjorului medaliate de bucuria izbînzii, cuvîntul acesta ar rămîne în umbra pădurilor, cuminte şi perfect în nemişcarea lui glacială.

84

Dacă literele acestea, scrise dintr-o suflare]e-aş putea pune alături, măcar în memorie, de aripa întîiului tractor românesc, n-aş avea bucurie mai mare decît să simt că-s născute din aceeaşi secvenţă de veac, din acelaşi metal.

CONFLUENŢE II

Se spune că seara, cînd tăcerile bat o plasă uşoară peste
văile limpezi, umbre petrec din trecut amintiri. Paşi hotărîţi
se întretaie cu vechi aşteptări
cu palme de piatră şi foc...
...Se spune că seara umbrele fagilor
se dau la o parte din iarbă
din undele repezi ale izvoarelor
lăsînd să treacă pe-acolo
umbra stelelor.
Era seară în ţara de foc, ultima seară
a focului
cînd au căzut frunţile celor iubiţi
era ultima seară a focului
cînd steagul a coborît în berna
şi nevestele şi-au şters cu năframa
primele lacrimi ale durerii.
Era ultima seară a focului şi strigătul meu
se pregătea surd,
minereu pentru marile furnale ale dimineţii.
Cîteodată îmi pare că stau nemişcat şi ascult dialogul ploii, al vîntului şi al zăpezii

cu oţelăriiie, parcă ascult inscripţii sonore — marca subtilă
a timpului pe arterele de metal ale ţării de foc ; parcă ascult ploaia, zăpada şi vîntul,
repovestind cum din amurguri şi aşteptare s-a despicat un drum... Pe drumul acesta oţelul pleacă singur, neobservat. Nu-1 petrec la peron oţelarii.

Năframa logodnicelor nu freamătă-n urmă, cînd ultimul vagon trece de Peştiş, de Simeria. Dar undeva poate în treacăt zărindu-1 poate un om va simţi răsărindu-i în inimă neliniştea aceea fără răspuns ca-n faţa Mioriţei ca-n faţa atîtor minuni anonime...

CONFLUENŢE III

Am trăit la zarea de lave,
am respirat aer viscolit peste soare
şi poate în sinea mea m-am visat
copilul ce creşte-ntr-o oră cît altu-ntr-o zi.
Dar oţelul nu era apa vie ; dimpotrivă,
smulgea din mine putere, sudoare...

86

Cînd, seara, mă despărţeam de cuptor
rămîneam mai suav, mai copilăros,
portarului îi trăgeam în glumă cascheta pe ochi,
săream să rup frunze din tei
şi lîngă fetele de liceu
lăsam ochii-n pămînt, visători...
Doar acasă

lîngă o carte deschisă,
un vuiet pierdut revenea prin perdele
si o lumină se apleca din lucruri în
sufletul meu.
Atunci simţeam că de voi rămîne locului
şi nu voi ieşi în oraş
respiraţia mea va ridica într-atît
temper atur a-ncâperi i
că orice prieten mi-ar deschide uşa s-ar preface într-o coloană de cel mai preţios
diamant.

87

Valea răsună de amintiri şi de marşuri de braţe-ncordate,
de glasuri în formare, ca al celui mai tînăr
dintre noi. Oare din ce încordare vin aici paşii noştri apăsaţi şi întrucîtva orgolioşi ? Undeva, o placă de marmură. De aici nu pornesc în drumeţii decît numele. Şi noi trecem ca la o rememorare solemnă fără să spunem un cuvmt cînd zeci de brazi adolescenţi se ridică-n vîrful picioarelor să povestească, în zeci de tunele umbrite intră cîntecul întîrziat şi gîndurile se-ntorc prin aerul umed al văilor spre vechi şantiere de care ne leagă intens
o simplă bătaie de inimă.

CONFLUENŢE IV

H,mă ceasul de cumpănă-al serii, in tren, **dup** ceas
pe drumun de munte de ^
prietenii mei crnta adesea în zeci de inele de sUnca vagoanele albastre mtra pe nnfl ^^
si inima se înconjoară cu cîntece şi aurore.

CONFLUENŢE V

Ce sistem energetic capta
orele mele trăite alături de prieteni ?
Ce sunet al devenirilor repetase
visul meu într-o lume rîvnită mereu ?
Oamenii aveau căldura în ochi şi în palme,
Bătăturile lor în palmă-mi rămîn de neşters
şi relee înalte s-au dezmorţit
cînd ne-am rostit unul altuia,
simplu, salutul de dimineaţă.
Sînt statui ale timpului — mi-au spus exilatele muze ale ostrovului parnasian Sînt bărbaţii veacului meu, sînt bărbaţii, repeta salcia cu fiecare bătaie de inimă.
Trăiesc lîngă ei, în acelaşi decor,
sau mai degrabă în cel ce va fi.
Lăsîndu-ne viaţa în lucruri şi plante,
fiecare ne proiectăm un capăt de zi
dincolo de conturul riguros al schelelor
sau al pădurii.
Fiecare tragem după noi continentul nostru de inimă ; din ziua ce trece nu luăm decît
profilul uneltelor, platoşa puţin decadentă a lunii şi ceva ca o frunză, sau o floare de măr
sau un tremur al glasului

să povestim şi altora de unde venim..

CONFLUENŢE VI

ce cuvinteî ămîntul de-azur
leagă pe-ntmaen ±> ^
ploaia de iarbă^a erare

89

Peste munţi scăpărau. Cu tăcerile,
cai de vînt galopau peste orz ;
cu un tragăn pierdut, cu un cîntec întors
ridicam, coboram barierele...
Din albastre ţinuturi de gheată
respiraţia zării cuvînt dezmorţea
şi singurătatea — albă fantomă — agoniza
departe în urmă, departe în faţă...
La barajul în arc
ancorasem un cer al privirii —
acumulatoare intime tînjind să încarc
de sensul limpede al devenirii...
Şi liniştea muntelui cădea fulgerată
de bucuriile mele, că-mi simt
făptura tînără, rememorată
în desen de metal, aburit.
Mai tînăr, mai tînăr treceam în lumină
cu tot ce în mine, resfrînt un minut,
îşi tremurase o rădăcină,
o sete de început;
şi vălureau prin păduri de tăcere
sorbind din tangaje putere
anii mei, conectaţi la un puls nevăzut.
Acolo, în clipe de sens,
la priza de putere a marilor ani,
odată cu sîngele, în arterele mele
un astru a curs, pămîntean...
O vatră de soare, fără cuvinte
absorbise imagini vibrante, spre gînd —
şi trupu-mi gemu — neştiind
de va putea să transmită-nainte
spre alt om, spre alt colţ de pămînt,
asemenea flacără fără cuvinte...

SONET

Rotundă soartă, dragoste de ţară, suav contur în secoli neumbriţi; din lut în cîntec, paşii tăi sfiiţi cu iarba plaiurilor ne măsoară.

Copii cinstiţi dintru părinţi cinstiţi prin tine-avem amiază şi comoară. Eroi ai dat, eroi or să răsară — şi fie-ţi umerii negîrboviţi...

Veghind înnobilate calendare.
spre noi deschizi pe-al orelor cadran
o zare vie şi nescăzătoare...
Femeie de azur daco-roman
din ochii tăi primim şi ger şi soare.
Şi-n scurta clipă, dor de mii de ani.

CASA

Atent auz, cornişa casei descifrează pînă în stele taină de plecări; ascultă fluvii şi ascultă gări şi liniştea statuilor de pază.

O stea tăcerii stinge depărtări şi-n geamul casei le aduce rază. O singură renaştere aşază vibrarea primăverii în visări.

Cînd.ne-adunăm în lucrurile noastre fiinţa ne străbate-n necuprins zbor nesfîrşit de pasăre măiastră.

Cornişa casei cu auzul nins
de stele şi mireasmă, tot mai stins
mai ştie cît din noi e zare-albastră ?

BALANS

A reface un drum după ani, ca după un torent, ca după o luptă cu tine, cel de atunci. Â naviga pe talazul experienţei, pe cetaceul îndoielilor tale a naviga — pînă cînd într-un ungher de jad vei regăsi poate o veche identitate. A naviga ştiut doar de ai tăi printre stînci şi tamtamuri şi adoraţii către cel plecat între timp. Şi revii pe drumurile tale de atunci, crucificat , în propria speranţă că tu însuţi eşti
cel de atunci. Cu atîtea posibile privelişti,
imnuri şi opţiuni. In sufletul
tău de zăpezi, sfînta candoare o mai păstrezi
cum jadul păstrează în coastele lui
lumina tiranică — din naşterea lumii dintîi,
lumina
pe care braţele tale ce m-au aruncat
în aer,
îmi reclădeşte treptat
drumul întoarcerii şi al adevărului.

93

MERELE DE ACASĂ

Prea grele ni-s cuvintele de zări, de timpul românesc curgînd cuminte din rîu în rîu, din măr în mar
spre cel ce-n sine înţelesul i-1 cuprinde.

■

Vin crengi cu mere în cetăţi dintîi, lăstar de măr lîngă pădurea secerată a celor robi, a celor traşi pe roată —
au voievozii meri la căpătîi.

■

Din cumpăna de clopot ori de steag,
din latinească viţă grăitoare
te-nalţi peste cenuşi de calendare
stăpîn'pe tot ce ai pe-acest pămînt mai drag.

■ Hotar şi lege, sub aceeaşi poartă de vechi cetăţi ori case ţărăneşti eşti cel ce vii curat să dăinuieşti cu merele în românească soartă.

94

Prea grele ni-s cuvintele de măr, de tot ce ne-au lăsat în lut aceia ce în răscoală au născut ideea de-a fi un rod etern şi-un adevăr.

Stăpîni pe sîmburii ce şi în noi întemeiază-arome viitoare — rodim spre adevăr din neuitare, cu mere roşii creştem pruncii ca eroi.

■

Prea grele sînt cuvintele de rod cînd navigam în toamnă lîngă mere şi le-ntrebăm de unde au putere să treacă iarna proaspete, înot ?

Prea grele-s merele şi prea frumoase aşteaptă, timpul, ca un pas de jad şi-n verbul tău, cu rima necertat, să lumineze merele prin case.

Ne fie trecerea din rod în miez aceeaşi sete şi îndreptăţire — să trecem

neumbriţi prin omenire ca merele prin ierni şi prin amiezi.

:

i

MOTIV MARAMUREŞAN

. • • ■■' •

Bate umbra-n molizi ; pînă la rădăcinile

plantelor noaptea coboară o mască de fum. Adunaţi în noi ca în casele de bîrne

ale muntelui am lăsat stele să ne ţină locul pe drum. Pe coloana fără amurg a cerdacului frunţile s-au rezemat aspre, uşoare ; de atîta vînt, de atîta lună visată, merele roşii, afară, bat clopote de ninsoare. La ospăţul tîrziu, fetele altei veri vor muşca dintr-un măr amărui şi neînceput ? Trecem încet către noi, către cei zugrăviţi pe umbra din geam, ca pe blide de lut.

96

PRAHOVA

O rodnicie de începuturi
trece prin mine spre un pămînt nevăzut
şi tot ce adun cu privirile, cu auzul
are aroma de crîng dimineaţa,
şi alta se întorcea în văzduh
De pe turle de nichel, cîndva
adunasem în mine oraşul-corabie
şi o ploaie de vară mă lega nesfîrsit
de casa şi nălucile copilăriei.
O ploaie cădea peste inima mea
şi alta se întorcea în văzduh
cu clinchetul clopoţeilor de alamă
cu şuierul sondelor prin anotimp.
Petrolul zvîcnea depărtat pe catalige
de lut, vechi, aromat
pregătit pentru ospeţele mari ale focului, ale mişcării.
Ridicat lingă nori, căutam în zadar
ecouri din pămîntul bătrîn
petrolul curgea cu supunere,
neştiut în cosmos de ţevi
şi-1 bănuiam nerostit
tăinuind metalice flaute
sub riglele albe, sub aparatele de sudură,
sub telefoanele din ateliere, sub
hainele cenuşii ale oamenilor...
Ploua în lumina largă de iunie,
şi cîntecul stropilor, monoton, mă lega
de o casă pierdută sub dealuri, în Prahova,
de cuvintele ce se apropiau de buze
din vibranta cîmpie metalică, din toate părţile
ca o rodnicie a pămîntului.

FIUL

între pamint şi soare. ^ izbăvire
te-au ridicat
ochii mei, aşteptarea ^^ ^ ^
îşi cereau prin tine limpedea ^^
de glorie intn.via^d.strigâ^.^.

al celui dintîi gînd al ^g^du_se,
ziditorul
erai, între naştere şi armonii,
cu degetul trezeai soarele, cu^
cu ochii deschidea! uşile, 8*^^
semafoare se făceau arborii, ^^
oraşele îşi adunau lungi aşteptările şi se visau încă o data copii.
Te-au ridicat — drept — cîntecul
pentru acest pămînt, cuvintele mamei tale, neasemuita,
premergătoarea lumii ce se ridică dreaptă prin tine,
ca un jurămînt, să-şi ia cununa
de glorie, pîinea şi sarea ; te-au ridicat orele în care am crezut, orele pe care le-am aşteptat radioase şi simple
ca pe un vin din străbuni al sărbătorilor tale. In case bucuria ne-a dat floare. Un cuvînt
din părinţi ne-a inundat cu soare, cu imn
de livadă şi nestemate. Drept, într-o lume dreaptă. Brazii
cuminţi, rîurile pline cu lună, trenurile
îmbunate ascultă în jurul lor pămîntul, plaiul
acesta dintîi, lutul acesta domnesc în care bate,
sunet de căpătîi, pasul tău, omule care creşti drept,
neînclinat, Omule, luminate.
100
Te-au ridicat drept orele, spicele,
bucuriile,
le-ai făcut viteazul, stăpînul,
întemeietorul
lui devreme şi al lui tîrziu, ai trezit cu palmele mici soarele
şi izvorul
şi mi-ai întins înainte zarea pe care
scriu cristalin
cum ai crescut, cum, biruind sfiala,
te-ai ridicat
şi mi-ai semănat, şi ai semănat
celor din care cresc ;
şi cu paşii tăi vin,
scriind din nou şi din nou timpul înalt căruia, iată, prin tine, îi aparţin
fericit, în aerul luminat.
102
AN NOU
Gerc de gorun, cerc de Carpat An Nou cu priviri de copii luminat Cerc de lumină, cerc de izvor An Nou pe la case renăscător.
Cerc de grîu, cerc de lună şi soare An Nou în iubire nepieritoare Cerc de speranţă, cerc de horă străbună An Nou roditor în Gîmpia Română.
Cerc de scut pe colinele dace An Nou visător de belşug şi de pace Gerc de braţe, de inimi, de stea înfrăţită An Nou în columna eroilor infinită.
Cerc de zidire şi îmbrăţişare An Nou luminînd Din hotare în hotare Tîmplele patriei nepieritoare.
Zidirea de pace

I

ŢĂRMUL
Electrice talazuri
nu-mi propulsează iambii la semn de uragane
nu scot răspuns tocmit; din frigu-n care odată
cu clipa te pierdeam, vii curat şi tînăr,
imnul meu smerit.
Din continente irişi de rugă nu ridic,
nu zbucium oceanic
pe toc mi se prelinge.
Nu ţin să mă înveţe ce-i tot, ce e nimic,
vulcanii
cu cenuşă în laringe.
105
Nu-s decît fir de iarbă
pe transilvanul plai ! E a umanităţii,
a mîinii mele rană Gum pot să prind fh leagăn
de viţă pămînteană căderea
grea de aştri fără grai...
Dar cită suferinţă
îmi fulgeră pe os, cînd ora se-ncovoaie
uscată în clepsidre, cînd la cei mici şi singuri
iau prea puţin aminte — şi ochiul plîns
e ochiul meu întors.
Dar cîtă neroştire
în suflet pot să prind cît strop de viaţă scade
cînd frunză se-nruină cînd celor singuri marea
eternă nu le-alină coşmare şi obsesii
şi-al tîmplelor argint.
\
Din continente irişi
de rugă să ridic ? Cînd zbucium oceanic
măruntul strop învinge mai pot să mă înveţe
ce-i tot, ce e nimic istorii

cu cenuşă în laringe ?
108

VIŢA PĂMÎNTULUI

Ce viţă urcă veşnic peste noi cu suflet de pămînt ţesînd azurul ? Se-aşază-ncet şi aspru împrejurul acestei case pentru amîndoi.

Senin şi fraged casa legăriînd ca-ntr-un hamac de sevă şi lăstare cu frunza — file verzi de calendare — ne-mbrăţişează pragul cu pămînt.

încolăcite braţe de nesomn venind de pretutindeni, revolute, în giulgiu vegetal a ne ascunde ca-n sfînta neodihnă de-a fi om.

Şi-n totul pulsul, zbuciumarea ei în totul strîngerea încolăcită în care şerpi de frig şi aguridă se desfoiază în solar tijei.

Vită de-azur şi vin nepămmtean cu'gheare moi se lasă-n cărămida şi în fereşti se lasă răstignita -şi urcă tutelară, ani şi ani...

Nebună viţă, grea de-mbrăţişări nedate, grea de nerostire ar da să-şi piardă urma-n omenire -dar stă legată-n rădăcini sub scări...

Dar stă legată-n ploaie şi în lut şi-ar lua-n spinare strugurele-casa ^ si-ar da să fugă-n lumea friguroasa cu tot ce a rodit si-o a durut.

Cu tot ce e al ei şi nu-i al ei s-ar duce, ar fugi, şi-ar da suflarea si strînge casa în îmbrăţişarea ca vinovată de povara ei.

Si creste surd la streaşină bătînd si căţărîndu-si coastele-n cornişa ^ de parcă-ar vrea cu-nfrigurata grija s-o apere de ploaie şi de gînd.

S-o apere, s-o legene, să-i dea căldură din suflarea ce ne ţme pămînt si case, viţe şi iubire întru acelaşi adevăr de stea.

Năvoade grele, viţe din vecii pe coasta casei grea de-nstrăinare aşază, greu de gînd, ce tainâ mare că ne visăm în casa ei copii.

Că va veni o zi cînd şi tulpina se va-ntoarce singură-n pămînt să-mbrăţişeze frunzele uitînd — se va usca, nebănuindu-şi vina...

Din vis trezită, casa va ieşi curată, limpede cîndva, din viţă cu cerul strîns în aripă de şiţă, va dăinui în temelii.

\

BIOGRAFIA CUVÎNTULUI

Un ring împovărat de norii toamnei pe care am boxat mai ieri cu negrele uzine ale morţii cu marile melancolii...

Un drum plantat cu arbori şi pericole, pe care am trecut gemînd în somnul galben al copilăriei spre zîmbetul ce răsărea.

Un ochi de limpede cuvînt sorbindu-vă de pretutindeni.

111

ASCULTĂ DEALURILE

Rămase pentru noi şi peste noi menite a rămîne blăni de fire şi timp curat, spre ele îmi îndoi lumina orelor de negrăire.

Milenii şiroind din dealuri vii ne trec peste făpturi neştiutoare, că-n rădăcina viţei ard făclii şi-n struguri naufragiază soare.

Priveşte-aceste dealuri fiul meu, pe ele urcă vremii împotrivă: urma de pas a celor vii mereu din care osul coastei ne derivă.

Măsoară-le cu ochii tăi prelung, sub piersicii în floare descifrează fire de iarbă ce lumina-mpung din umerii lor mari rămaşi de pază.

Priveşte-nţelegînd cu anii tăi această neclintită senectute. Să plece dealurile nu sînt căi decît spre stele încă neştiute.

Nu-s drumuri să încapă trupul sur, al dealurilor stinse-ntre pîraie Al rădăcinii netihnit contur în trupul dealurilor soartă taie.

E soartă lumimnd tot mai adînc sub cei ce-au fost şi ni-s înaintaşii. Ascultă

dealurile. Stins oblînc nestinsă şoaptă le păstrează paşii.

O lume se deschide peste frunţi, vibrînd în carpatină revărsare — şi în eternitate leagă punţi eterne dealuri — între munţi şi mare.

în veghea lor cetăţile dintîi, sub coapsa lor lumina seminţiei... în faţa lor ca la altar rămîi, columnă fragedă a poeziei.

Sînt dealurile tale, fiu de om. Urmăm cu ele ritmuri ancestrale. Pe dealuri cu strămoşi şi viţă —- vom afla si noi a neodihnei cale.

cu dealuri in adine n

• v^este vecii Râmase pentru «» P woanicie.

SAT NEUMBRIT

t- tn sate vechi ca pe-o aripă Născuţi m sate te>

de veşnicie *vj* întîie sate

Nâscuţisub^cu^^^ scăldaţi ^ lan ca

dintl"° rSts "câ ochii uzi. cu zări de sat iu

i„ unde-o am văzut Necheamă-aeolo^d razde.

sămînţa enxpind* V_ cunoaşte

• „P recheamă-n sat Ce glas de pragur».*n* ^

acolo unde m^n- mai.nainte

clepsidrele^eminţelune.auleganat? si unde mari de gi

Temei al lumii fără de sîîrşit din coasta satului răsar deodată atîtea lumi, iubire aşteptată căreia frunţile ne-am dăruit.

Şi ancoraţi în lanuri pînă-n brîu uniţi cu-a Terrei undă în rotire ne înrădăcinăm în omenire puterea satului reascultînd.

Şi trecem mai puternici şi mai buni pe cumpănă de soare şi de lună ştiind puterea care ne adună la pragul descălecător de lumi.

Pămînt de cumpănă şi înrodire senină brazdă între noi şi veac venim visînd din satul geto-dac spre un mileniu de neodihnire.

întemeind amiaza altui timp la aripă de casă şi izvoare ne oglindim cu satu-n calendare şi-n brazda satului aflăm Olimp.

. De naştere. De timp.

CĂLĂTORIE ÎN MUNŢI

Descopăr munţii cu privirea ta, montane depărtări pe ochi îmi lasă tot ce culegi, minune luminoasă, în ochii tăi albaştri, fata mea.

Telecabine roşii, jderi plonjînd în aerul strălimpede şi tare ; Cu aripi de poiene şi izvoare adolescente vise taie vînt...

Din zare-n zări, pe orgile de munţi azurul izvorînd ca din cleştare. Sub ochii tăi se face lumea mare — izvoare nasc sub paşii tăi desculţi.

Şi urcă drumul tău. Şi sui cu el din clipă-n clipă şi din cotă-n cotă ; din gol de-azur pînă-n adînc de grotă etern e al naturii capitel.

Printre izvoare, urşi nedovediţi pîndesc cu ochi topiţi în rug de fragă ; pe pleoapa ta m-adun din zarea largă, de teamă să nu-ţi fie ochii-umbriţi.

Descopăr zări din zori pînă tîrziu, prin cetină trec ore policrome. Cel ce-n copii călătoreşte — om e, înaltelor privelişti tînăr fiu.

Descopăr, redescopăr, uit şi sper că lumea îmi va fi redovedită cu ochii tăi ce de minuni palpită — şi trec cu-munţii cumpăna de cer...

Descopăr lumea cu priviri de stea, montane zări din mîna ta se lasă pe tîmpla mea — şi ziua friguroasă mi-o luminez cu neodihna ta.

Şi urc mereu cu paşii tăi şi simt dezmărginirea cîtă mă cuprinde — şi tu descoperi lumea înainte cînd ochii mei abia de-o mai cuprind.

Timp clar şi cale bună, fata mea.

CÎND LUPT

Cînd lupt cu somnul, ştiu,
în V6tmâ nu poate să doarmă ; cărunta mama nu P nat
cu capul prmtre zodur ^ a.
dau de strămoş! ce nu p
Cînd lupt cu somnul, ştiu că
-latent să se trezească; acasă, gata sin u
SăTMtă S0^ # S"o oCrotea si dă-mi odihnă, ei

119

GLASUL

Ga într-un fir de iarbă, întreg azurul, metafora pierdută las-o în hrisovul-grai de ram şi rîu bătrîn — cu ziua ta dă-i cerului conturul.

Apleacă-te în aerul curat de vechi istorii însuţi fără pată şi lasă-ţi inima prin lănci să bată şi poart-o iar, în pieptul nepătat.

Să-ţi fie drumul tunet de coloane, cuvîntul tău durerii nu-1 ceda ; otrava stelelor în cana ta e taina soartelor nescăzătoare.

Pămînt de rădăcină şi de imn, planeta de picioare ţi se leagă ; zadarnic dai s-o scuturi. Brazda largă a timpului ne leagă robi să-i fim.

120

Penumbra arborelui ce ne ţine legaţi de cei ce-au fost pe roată traşi, ni se prelinge peste ochi şi paşi, şi-nviforată stea ne toarnă-n vine.

Puterea fără de-nceput şi-amurg, puterea simplă a graiului de mamă cu fir de iarbă anotimpul cheamă, şi-nvie sub înstrăinatul plug.

Izvor de limpezime şi smerenii, candoarea lumii în cuvînt nescris, eşti limba ziditorilor de vis şi veghea spadei lîngă raza genei...

Venim din veac la harul tău plăpînd, la viţa ta vibrîndă de arome — din viforosul verb al arsei Rome în soare tragem filigran de gînd.

Pămînt de imn, pămînt de rădăcini, limba română — vatră de pruncie, ne dai în trup însemn de veşnicie şi-n vers ne suni rapsozi capitolini...

E graiul arborelui ce ne ţine
din stea în iarbă şi din veac în veac
nemuritorul suflet geto-dac
în măreţia operei latine...
E „laşul aAoreluU Dm -t « ^
AP,eacâ-te, ascuitâ. W*f cuvintele se leagă m teta
mă trec, te trec, ne
V— din veac la ^/^
Cel ce o are-n tiup Şi n Înciodata singur pe parmnt.

ÎN SPAŢII CALME ŞI NETRECĂTOAPvE

Gu glas de soare calm şi împlinire, peste eîmpii şi dealuri viu covor ; de rod, de bucurie şi de dor — trimite ţara marea ei vestire.

Cîmpie rodnică în biruinţă, pămîntul Dunării vibrează plin de sevele ce din vechime vin — cu vrednicia ţării de-o fiinţă.

In strugur, în porumb, în măr domnesc
suflarea clipei neodihna pune ;
e bucuria sevelor române
ce în amiază nouă se-mplinesc.

E-ndreptăţirea trudei care vine sămînţă din sămînţă, veac din veac, înnobilînd ogorul geto-dac cu sfînt tezaur de iubiri depline.

123

azurul ore! de pe {rumoaSa
K^faitiil la chemări cu c rotoe tara a re
^r^rac-^

CUMPĂNA

jp cuvîrrt ^-adUnîn^rnTcidnd cedat uitârii
ca într-un fruct ^^
ce dâ în nox, ^a ămînt.
lumina limpede de p
■ verb izvorîtor Cedare clipei, gurire,
bătîndînItneicuînrpotyivn-e
în ^ 1 li ^r în flori. se.mbraca Uliacui
*n gestul tandru si buimac M'adUnif Îal rădăcinii al mugurelul S1 luminii
de cuvînt M-dun în ^^ sâ.şi amîne,
ce nu mai &**%„. r0mâne
^lâdi.rec Il ce t^c în cel ce sînt
stă vie-n

SENIN DE GRAI

Doar un cuvînt ? O mică ţară pentru oricine înviind, pentru oricine prag de mit şi dragoste de primăvară...

Un substantiv ca un ecou dintr-o iubire fără pată din lumea lui a fost odată redobîndindu-şi suflet nou.

Un adevăr, o stea de pază pe calde pleoape coborînd adeverire în cuvînt — senin al dorului de casă.

Un mic cuvînt, un vestitor spre o lumină fără seamăn iubire-plai, vorbire-mamă a unui neam nepieritor.

SENIN DE ŢARA

Născuţi în neodihne-nfrigurate spre ce destin de cumpănă suim ? Zăpadă cade vara pe-nălţimi ; doar pe-nălţimi se-aşază puritate.

Ni-s braţele arbuşti înmugurind, în dragoste ni-s zilele menite ; din naştere purtăm în oseminte senin de ţară, aer veşnicit ?

E aerul în care la-nserat ca-n Heliad se-aud cirezi de soare ; ce glasuri se întorc din calendare pe drum de mit şi pe cărări de sat ?

în cer de cumpănă şi zburător credinţe vechi cu fir de frig ne leagă ori dragostea

ne naşte mai întreagă din setea şi crucificarea lor ?

127

Zăpada naşte doar pe aspre stînci cînd aer pur coboară din arşiţe. Şi scuturaţi din obosite şiţe din culmi rîvnite coborîm pe brînci.

Ce sete de înalt iernează-n noi ce dor de puritate ne aşază în ceata ziditorilor de rază ? Şi munţi ridică peste amîndoi.

Din trecere de ape şi destin pămîntul cu durere se desface. Fii ziditor de dragoste şi pace în cîte-s omeneşti şi-ţi aparţin.

Născut în legea aspră de a fi zăpezilor curate vestitorul — cobori din zburător şi-alungă norul de peste casa unde cresc copii.

Destin de cumpănă, risipitor, candoare mai ne dă şi mai ne fură. învaţă de la Maica ta Natură şi ninge soare peste casa lor.

ZIDIRE DE PACE

1.

El, tu, ei... Cîţi au fost şi nu sînt cîti ar fi, dar s-au stins din părinţi
în pămînt.
Năruire de ginţi, oarbe cetăţi. Tributul absurdelor judecăţi.
El tu ei... O columnă de fum secerată de plumbi şi cătuşi şi nedrum.
Feţe de fosfor, neiertător
cîlţi de lună ţinînd în orbitele lor...
Cîti au fost şi nu sînt.lîngă noi, efigii căzînd din război în război.

2.

El, tu, ei... Fără vis, fără somn —
o columnă ce nu-i decît geamăt enorm.
129
Terra arzind in noian de gheene —
cu şold de cenuşi, cu morminte pe gene.
Viscol năprasnic dinspre infern — dinţi de cenuşă, picioare de lemn.
Roţi zdrenţuind rod, putere, alint, Om de femeie desperechind...
Ei, tu, el... Jale nemăsurată
sub brazdă şi grîu ne-ncolţit vreodată
Vulcan de ură ; surdă vamă, împietrire de groază ; schilodită omenire.
3.
El, tu sau ei... Sub dalbă rază pămîntul pe-oseminte se crispează.
Sub cosmicul durerilor tăvălug pămînt trecut prin sabie şi rug
Pe cei ce-n săbii pacea încearcă îi zvîrle brazda frigului afară !
Să se aşeze largă pe pămînt zidirea Păcii, îi aruncă-n vînt.
Şi plouă peste lună cu sobor de pulberi grele de cotropitori.
4.
El, tu şi noi... Neuitarea nu tace. Din braţe ne creascâ zidire de Pace.
Noian de vieţi în brazdă semănate... Vegheze-i pacea în eternitate !
Să îşi aşeze prag şi temelie doar lîngă cei căzuţi în omenie.
Martori de grîu şi martori de zidire, acolo, în pămînt, izvor de fire.
Izvor de fire, şi neodihnire, Rază dintîi a brazdei de citire...

IARBA DIN TRANSILVANIA

Renaşte iarba. In Transilvania, iarba. Brazi neştiuţi duc sufletu-mi în azur. în Transilvania, iarba. îndur bucuria genezei, a naşterii. Iarba.

în Transilvania. Soarele. Binecuvîntare iarbă de raze — sufletu-mi însutit. M-aţi tras pe roată. M-aţi contopit în Transilvania, cu iarbă fără uitare.

PANTHEON SĂTESC

Să-ţi iei pe umăr soarta. Să o treci în vers, cu o corabie de sare, şi în legendă însuţi să-ţi apleci rostirea mută şi chinuitoare.

Să fii bărbatul desfăcut din ierbi, din muşchii stîncii descălecătorul — şi-n generaţii de goruni imberbi tot mai îndepărtat să-ţi simţi izvorul.

Să iei pe umăr piatra de izvor să o arunci în sus, şi-n sus să cadă — să curgă-n sus în cerul orbitor cu-amprenta palmei tale-n ea tăiată.

Să urci din tine însuţi în acel ce drumurile-n cosmos le uneşte cu aripă de şoim ori porumbel si-n jet de foc el însuşi se clădeşte.

Să urci clamînd în bolţi legenda ta, nevoia ta de fugă de pe cruce — de-a fi uman şi a întemeia columna ce în neuitare duce.

Deschide brusc fereastra de pămînt, sări ager, veşnic, fulger în afară, şi vei simţi pe buza ta gemînd tot ce străbunii tăi înstrăinară...

Cu dalta stelei, taie-ţi de pe trup Cenuşa pierderii şi-nstrăinării şi vei vedea din aşchii cum erup azurul, şoimii şi molizii ţării.

Pe drumul tău de-ntoarcere şi crez fii semnul că renaşterea se poate, — cînd cei ce dorm sub ţărmuri ca un miez spre noi înrămuresc eternitate.

Manuscris

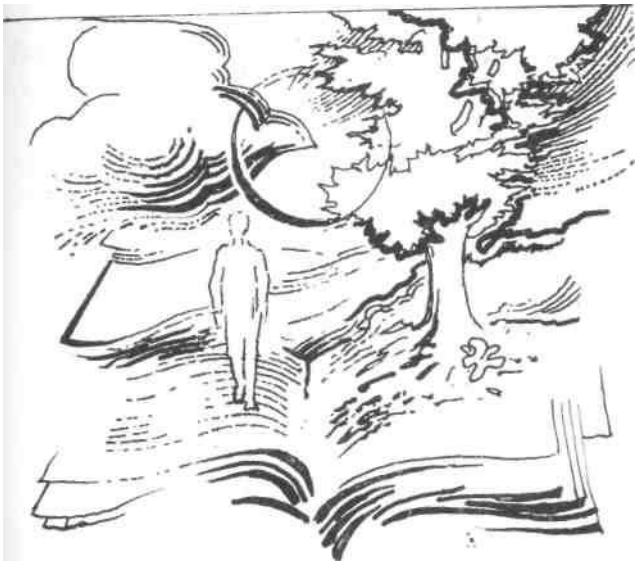

MANUSCRIS

Robia albă a paginii. Drumul nescris dintre cel care ai fost cîndva şi omul, bun şi puternic, din visul copiilor tăi.

GLAS

Nu căuta Armonia în formele fixe
ale poemului,
mi_au spus Ei, ea va fi acolo neştiută de tine; caută să te înţelegi pe tine însuţi mai presus prin tine vom cunoaşte izvoare ale Adevărului.

137

138

GÎNDURI

Bat orgile apelor la rădăcină de munţi pe oameni îi bat gîndurile ; şi trec mai departe, împovăraţi de-atîta fericire amînată...

CEARCĂN

Bat prea tîrziu în fruntea mea poveşti, prea grea mi-i pleoapa de călătorie. Şi prin legendă tot mai greu călătoreşti robitule de vers, ce-mi semeni mie.

PODUL

Un pod — platformă pentru drum şi cer cu gestul uriaş, uneşte Sudul şi Nordul, într-un singur arc de fier şi cunoscutul cu necunoscutul.

COMUNICARE

Vorbim numai prin aşteptare şi credinţa la masa noastră sînt cu voi acum ; şi versul însuşi voi mi-1 faceţi de-o fiinţă cu forţa de-a învinge lungul drum.

TAINĂ

Dorul trimis prin metaforă nu poate fi altceva decît dor. în robia albă a paginii mă înfăşor ca într-un giulgiu de jad
— pînă cînd vii tu să-mi redai auzul, cu taina
de dragoste a poemului.

SEPTEMBRIE

Să poţi iubi o frunză trecînd prin septembrie. S-o poţi readuce cîndva, în aprilie, în crengile aceluiaşi copac.

140

PUTERNIC ŞI LIMPEDE

Dacă, ascultîndu-ţi cuvîntul rostit de alţii
vei afla
în rostirea lor o nuanţă, un ton care nu sînt

ale tale
lasă-ţi poemul acela liber, străin. Poemul
ce se va naşte acum va fi puternic şi limpede între oameni,
precum între roci diamantul.

OCHII

Nu măsura distanţele între noi cu munţi, cu pustiuri, cu ape şi pini; ochii noştri se văd, se ascultă, se regăsesc niciodată străini.

SEARĂ

Omul acesta este visul tău. Nu lăsa peste pleoape — cînd dormi — decît
suflarea lui Vei vedea atunci că. el este cel aşteptat, că nimic nu ţi-1 poate înstrăina vreodată.

FLUVIUL

Să descoperi cu pasul încă o dată lumea aceea îndepărtată.
Să treci prin lumina ochilor tăi soare de piatră, umbră de văi...
Să simţi în fiinţă că-ţi curge tăcut sufletul fluviului necunoscut.

142

SEARĂ ÎN CÎMP

Pămîntul negru se odihneşte sub
umbrele calme
ale salcîmilor împovărate de amurg ;
şi luntrii de purpură curg
pe rîul de sus, şi seara le ţine în palme...
Tremură unde moi pe întindere,
ne absorb în ele şi cresc ;
odihna pămîntului.e o apă limpede,
în care sufletele noastre prelung se-oglindesc...
Zburînd ca o pasăre întîrziată,
privirea cheamă o dragoste veche
din nemişcare,
din pulbere albă şi vînt... Şi inima tresare încă o dată, cum în martie încă o dată
tresare
rădăcina salcîmilor, în pămînt.

143

m

MESTECENII DE AUR

Genuşă, aur. Drumul nostru stins
în osuarul marilor diluvii.
Rămîn încins de mlaştini. Şi tu nu vii —
şi pier incert, de frunza toamnei nins.

Ascuns în sunet, veac întemeind, visatul tău profil căzut mă lasă întru nestinsul dor — spre-aceeaşi casă spre-acelaşi prag, de aur pîlpîind.

MASA FAMILIEI

Cît s-a rotit umbra duzilor
peste ograda de-acasă
somnul a trecut în copii,
durerea — în fata cea mai frumoasă.

Cît ne-au trecut peste piept crengile duzilor, aplecate, vară uscată aflară în noi — lacrimă în bucate.

Şi numai tîrziu, altădată, umbrele luară aminte că la masa întinsă-n ogradă sînt mai puţini ca-nainte.

146

ClNTEC

Planetă purtată în spate peste ierbi de azbest,
peste stele ghimpate.
Povară de eternitate.
CA UN IZVOR,

ÎMPOTRIVA DURERII

Venind din septembrie, ea un izvor împotriva durerii; iluminare a inimii pînă-n părinţi, a trecerii pînă în neuitare.

Bucurie de-a fi, de-a veni fericit dintr-o legendă adevărata ; laudă celei prin care am tena.cut în bucuria de tată.

- ■

EPILOG DESCHIS

Am rostit în faţa oamenilor acestui timp
cuvîntul acestui timp, crezînd din suflet
că este bine astfel, crezînd
că dacă bătrîna mea mamă,
limba română, m-a înzestrat
cu bucuria de a aduce în iambi
ceva din sufletul atîtor minuni anonime,
nu pot zăbovi, nu pot întîrzia cînd şarjele

policrome ale emoţiei se pregătesc îndelung nu pot zăbovi, fără să spun eu însumi gîndul meu, sufletul meu, care sînt plantate dintru început în mormintele acestei ţări, în rădăcinile acestei lumi, în conştiinţa acestui trecut, în viitorul care aparţine acestor copii care ne plăsmuiesc ei înşişi versurile cu gîndul spre viitor.

148

Am rostit cuvînt, poate cuvînt potrivit, poate palid cuvînt, în clipe solemne şi în efortul binelui, în vocaţia noului de a învinge. La trepte de ani

ştiu că am fost cel ales pentru
grelele mărturisiri ale poeziei,
cel ales —
dintre pinacotecile mele cu stihuri tîrzii cu zăpezi ale copilăriei —
a fi cronicar, tălmăcitorul a fi
al atîtor sentimente, al emoţiei de pe calendar,
muncitorul aplecat pe caietul lui, pe robia
albă a paginei, pe gîndurile celor
de-o seamă cu el.
A extrage din sine, curat, şlefuit
sunetul de rezonanţă, în sărbătoare,
sunetul prin care respiră, fericit şi frumos,
o patrie pentru om,
o patrie pentru adevăr şi democraţie,
patrie pentru întotdeauna.

CUPRINS

O TINEREŢE FARA DE EGAL
Ctitor / 7
Puterea acestui pămînt / 9 Efigie In Ianuarie *j 11* Pline şi stemă / *13* Cinstire / *14* Destin rotund / *16* Gîndind balade / *11* Inscripţie / *19* ■ Ceas plin / *21* Poem / *23* Tezaur deschis / *24* Pămîntul meu frumos / *25*
BIOGRAFIA UNUI IMN
Poartă de pe Mara / *29*
Rădăcini / *32*
Din praguri de milenii / *33*

Ceramică / *36*
Eroii / *38*
Pămînt al neodihnei *j 39*
Străbun / *41*
Biografia unui imn / *42*
Părinţi
1. Mircea / *44*
2. Ecou de legendă / *45*
3. Minai Viteazul / *46*
Veghe de luceafăr la Alba-Iulia / *48*
Dăinuire *J 49*
Ave / *50*
Efigiile neatîrnării / *51*
Prin ploi, la Plevna / *53*
Drumul spre casă / 55
Imn pentru unire / 56
Umăr din necuprins / *59*
Transilvaniei / *60*
Memorie neumbrită *J* 62
Veghe / 64
Ctitor la Donaris / *66*
Gorunii / *68*
ÎNSEMN AL DĂINUIRII NOASTRE
însemn al dăinuirii noastre / 7.3
închinare / *14*
Argeş, aripă de soare / 76
Nopţile albe ale oraşului / *78*
Drum în Bărăgan / *81*
Confluenţe I / *84*
Confluenţe II / «5
Confluenţe III / *86*
Confluenţe IV / *87*
Confluenţe V / *88*
Confluenţe VI / *89*
Sonet *I 91*
Casa / *92*
Balans / *93*
Merele de acasă *j 94*
Motiv maramureşan *J 96*
Prahova / 97
Fiul / *99*
An Nou / *102*
151
'
ZIDIREA DE PACE
Ţărmul / 205
Viţa pămîntului / *108*
Biografia cuvîntului *j 111*
Ascultă dealurile / *112*
Sat neumforit / 115
Călătorie în munţi */ 117*
Cînd lupt */ 119*

Glasul / *120*
în spaţii calme şi netrecătoare / 12.5
Cumpăna / 125
Senin de grai / *126*
Senin de ţară / 127
Zidire de pace / 129
Iarba din Transilvania *j 132*
Pantheon sătesc *j 133*
MANUSCRIS
Manuscris / 237
Glas / 137
Gînduri / *138*
Cearcăn / *138*
Podul / 139
Comunicare / 139
Taină / 240
Septembrie / 240
Puternic şi limpede / 142
Ochii / 142
Seară / 242
Fluviul / *142*
Seară în cîmp / 143
Mestecenii de aur / 244
Masa familiei / 245
Cîntec / 246
Ca un izvor împotriva durerii / 247
Epilog deschis / *148*
ŞOltffr